

Seminář Dopady legislativního balíčku Čistá energie pro všechny Evropany na teplárenství ČR

Článek 24 směrnice o podpoře obnovitelných zdrojů energie

Ing. Martin Hájek, Ph.D.

4. října 2018, hotel Vienna House, Plzeň

Klimaticko-energetický hattrick

„Hatrick! Další pozdně-
noční dohoda o čisté
energii pro EU. Poprvé
máme zjednodušenou,
robustní a transparentní
správu Energetické
unie, která nám
pomůže splnit naše
energetické cíle do roku
2030 a dále
integrovaným
způsobem,“ tweetoval
19. června 2018
rozzadostněný komisař
Miguel Arias Canete.

Aktuální stav

Základ balíčku Čistá energie pro všechny Evropany:

Směrnice o podpoře využití energie z OZE (od 1.1.2021)

Revize směrnice o energetické účinnosti (transpoziční lhůta 22 měsíců)

Nařízení o správě energetické unie (přímo použitelné)

Znění dohodnuto v dialogu a potvrzeno Coreperem, dobíhá formální schvalovací proces.

Schválení na plénu Evropského parlamentu – říjen 2018

Schválení Radou – říjen/listopad 2018

Vydání v Úředním věstníku EU

Směrnice OZE

Rada: přijetí pozice prosinec 2017 (celkový cíl 2030 27 %)

Parlament: přijetí pozice únor 2018 (celkový cíl 2030 35 %)

Celkový cíl 32 % = ČR 20,8 %?

Článek 23:

Indikativní cíl zvyšování podílu tepla z OZE o 1,1 % ročně z úrovně roku 2020 (hodnoceny průměry 2021-2025 a 2026-2030) (bez zahrnutí odpadního tepla z průmyslu a služeb)

Týká se podílu energie z OZE dodané pro vytápění a chlazení, tedy nejen dálkového vytápění.

Definice

„dálkovým vytápěním“ nebo „dálkovým chlazením“ distribuce tepelné energie ve formě páry, teplé vody nebo ochlazených kapalin z centrálního zdroje **nebo decentralizovaných zdrojů** výroby prostřednictvím sítě do více budov či míst za účelem použití k vytápění nebo chlazení prostoru nebo procesu;

„odpadním teplem nebo chladem“ teplo nebo chlad vzniklé nevyhnutelně jako vedlejší produkt v průmyslových zařízeních nebo zařízeních na výrobu elektřiny **nebo v terciárním sektoru, kde byl nebo bude použit proces kombinované výroby elektřiny a tepla, nebo kde není kombinovaná výroba elektřiny a tepla proveditelná**, jež by se bez přístupu do soustavy dálkového vytápění nebo chlazení bez využití rozptýlilo do vzduchu nebo vody;

Definice

„vysoce účinnou kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“
kombinovaná výroba tepla a elektřiny vymezená v čl. 2 bodu
34 směrnice 2012/27/EU;

„účinným dálkovým vytápěním a chlazením“ soustava
dálkového vytápění nebo chlazení vymezená v čl. 2 bodu 41
směrnice 2012/27/EU;

„průkazem energetické náročnosti“ certifikát energetické
náročnosti vymezený v čl. 2 bodu 12 směrnice 2010/31/EU.

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

1. Členské státy zajistí, aby byly konečným spotřebitelům poskytovány informace o energetické náročnosti a o podílu energie z obnovitelných zdrojů v jejich systémech ***dálkového vytápění a chlazení snadno přístupným způsobem, jako např. na webových stránkách dodavatelů, na ročním vyúčtování nebo na žádost.***

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

2. Členské státy stanoví nezbytná opatření **a podmínky**, které umožní zákazníkům těchto systémů dálkového vytápění nebo chlazení, které nepředstavují účinné dálkové vytápění a chlazení **nebo se takovými systémy nestanou do 31. prosince 2025 na základě plánu schváleného příslušným orgánem, odpojit se ukončením nebo změnou jejich smlouvy** s cílem vyrábět si sami vytápění nebo chlazení z obnovitelných zdrojů.

Je-li ukončení smlouvy spojeno s fyzickým odpojením, může být takové ukončení smlouvy podmíněno kompenzací za náklady přímo vzniklé v důsledku fyzického odpojení a za neodepsaný podíl aktiv potřebných k poskytnutí tepla nebo chladu tomuto zákazníkovi.

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

3. Členské státy mohou omezit právo na odpojení ***ukončením nebo změnou smlouvy*** v souladu s odstavcem 2 tohoto článku na zákazníky, kteří mohou prokázat, že plánované alternativní řešení dodávek tepla nebo chlazení bude mít významně lepší energetickou náročnost. Posouzení energetické náročnosti alternativního řešení dodávek může vycházet z průkazu energetické náročnosti .

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

4. Členské státy stanoví nezbytná opatření pro zajištění toho, **aby** soustavy dálkového vytápění a chlazení **přispívaly ke zvýšení uvedenému v čl. 23 odst. 1 této směrnice provedením nejméně jedné z těchto dvou možností:**

a) usilováním o zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla nebo chladu v odvětví dálkového vytápění a chlazení nejméně o jeden procentní bod jakožto roční průměr vypočítaný za období let 2021 až 2025 a za období let 2026 až 2030 počínaje podílem energie z obnovitelných zdrojů a odpadního tepla nebo chladu v odvětví dálkového vytápění a chlazení dosaženým v roce 2020, vyjádřeným v podobě podílu konečné spotřeby energie v odvětví dálkového vytápění a chlazení, provedením opatření, u nichž se očekává, že spustí tento roční nárůst v letech s normálními klimatickými podmínkami.

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

Členské státy s podílem energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla nebo chladu v odvětví dálkového vytápění a chlazení nad 60 % mohou započítat jakýkoli takový podíl jako splňující průměrný roční nárůst uvedený v prvním pododstavci tohoto písmene.

Členské státy stanoví nezbytná opatření pro provedení průměrného ročního nárůstu uvedeného v prvním pododstavci tohoto písmene ve svých integrovaných vnitrostátních energetických a klimatických plánech podle přílohy I nařízení (EU) 2018/...[±].

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

b) zajištěním toho, aby byli provozovatelé soustav dálkového vytápění a chlazení **povinni připojit dodavatele energie z obnovitelných zdrojů a z odpadního tepla nebo chladu, nebo povinni nabídnout, že připojí dodavatele třetí strany a nakoupí od nich teplo nebo chlad vyrobené z obnovitelných zdrojů energie a z odpadního tepla a chladu na základě nediskriminačních kritérií stanovených příslušným orgánem dotčeného členského státu, pokud potřebují provést jeden či více z těchto bodů:**

- i) uspokojit poptávku nových zákazníků;***
- ii) nahradit stávající kapacity pro výrobu tepla nebo chladu a***
- iii) rozšířit stávající kapacity pro výrobu tepla nebo chladu.***

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

5. Provádí-li členský stát možnost uvedenou v odst. 4 písm. b), provozovatel soustavy dálkového vytápění nebo chlazení může odmítnout *připojit dodavatele třetí strany a koupit od nich teplo nebo chlad, pokud:*

a) daná soustava postrádá nezbytnou kapacitu z důvodu jiných dodávek odpadního tepla nebo chladu, tepla nebo chladu z obnovitelných zdrojů nebo tepla nebo chladu vyrobeného z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny;

b) teplo nebo chlad od dodavatele třetí strany nesplňují technické parametry nezbytné pro připojení a zajištění spolehlivého a bezpečného provozu soustavy dálkového vytápění a chlazení, nebo

c) provozovatel může prokázat, že by poskytnutí přístupu vedlo k **nadměrnému zvýšení nákladů na teplo nebo chlad pro konečné zákazníky ve srovnání s náklady na používání hlavní místní dodávky tepla nebo chladu, již by teplo či chlazení z obnovitelných zdrojů nebo odpadní teplo či chlazení konkurovaly.**

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

Členské státy zajistí, že ***pokud*** provozovatel soustavy dálkového vytápění nebo chlazení ***odmítá připojit dodavatele vytápění nebo chlazení podle prvního pododstavce, informuje provozovatel*** příslušný orgán podle odstavce 9 o ***důvodech odmítnutí, jakož i o podmínkách, které musí být splněny a o opatřeních, jež by v soustavě bylo třeba přijmout, aby připojení bylo umožněno.***

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

6. Použil-li členský stát možnost uvedenou v odst. 4 písm. b), může vyjmout z uplatňování uvedeného písmene následující soustavy dálkového vytápění a chlazení :

a) účinné dálkové vytápění a chlazení;

b) účinné dálkové vytápění a chlazení využívající vysoce účinnou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny;

c) dálkové vytápění nebo chlazení, jež se na základě plánu schváleného příslušným orgánem stane účinným vytápěním nebo chlazením ke dni 31. prosinci 2025;

d) dálkové vytápění a chlazení s celkovým jmenovitým tepelným příkonem pod 20 MW.

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

7. Právo odpojit se ***ukončením nebo změnou smlouvy*** v souladu s odstavcem 2 mohou využít jednotliví zákazníci, společné podniky vytvořené zákazníky, nebo strany jednající jménem zákazníků. V případě budov s více bytovými jednotkami lze toto odpojení provést pouze na úrovni celé budovy ***v souladu s příslušnými právními předpisy v bytové oblasti.***

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

8. Členské státy vyžadují, aby provozovatelé distribučních soustav elektřiny nejméně **každé čtyři roky posoudili** ve spolupráci s provozovatelem soustav dálkového vytápění nebo chlazení ve své příslušné oblasti potenciál soustav dálkového vytápění nebo chlazení poskytovat zajištění výkonové rovnováhy a další systémové služby, včetně reakce na poptávku a ukládání přebytečné elektřiny z obnovitelných zdrojů, a zda by využití zjištěného potenciálu bylo zdrojově a nákladově efektivnější než alternativní řešení.

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

9. Členské státy zajistí, aby práva spotřebitelů a pravidla pro provoz soustav dálkového vytápění nebo chlazení byla v souladu s tímto článkem jasně definována a vymáhána ***příslušnými orgány.***

Článek 24 Dálkové vytápění a chlazení

10. Od členského státu se nevyžaduje uplatňování odstavce 2 až 9 tohoto článku, pokud:

a) jeho podíl dálkového vytápění nebo chlazení je menší než 2 % celkové spotřeby energie v odvětví vytápění a chlazení ke dni [vstupu této směrnice v platnost];

b) jeho podíl dálkového vytápění nebo chlazení je zvýšen nad 2 % rozvojem účinných soustav dálkového vytápění a chlazení, na základě jeho integrovaných vnitrostátních energetických a klimatických plánů podle přílohy I nařízení (EU) 2018/...[±] nebo posouzení uvedeného v čl. 15 odst. 7 této směrnice; nebo

c) jeho podíl účinného dálkového vytápění a chlazení tvoří více než 90 % celkového prodeje jeho dálkového vytápění a chlazení.